

Jaarverslag 2023

Museum Voorschoten

Museum Voorschoten
Voorstraat 17
2251 BL Voorschoten
www.museumvoorschoten.nl

In het Hart van Voorschoten

Inleiding

2023 was - na de coronaperiode - gelukkig weer een normaal jaar voor het museum, met veel tentoonstellingen en tal van activiteiten als lezingen, workshops etc. Halverwege het jaar ging een oude wens in vervulling: de Museumkaart geeft nu ook gratis toegang tot Museum Voorschoten!

Tentoonstellingen

Het jaar startte met de laatste week van de tentoonstelling 'De kracht van ondernemend Voorschoten'. De winnaar van de speurtocht voor kinderen kreeg een rondleiding over de bouwplaats van 'Het Fortuyn van Voorschoten'.

Evenals in 2022 wisselden kunstexposities de 'eigen' tentoonstellingen van het museum af. Zo opende op 11 januari de expositie van de Voorschotense Kunstkring, met een overzicht van werken van erelid Fanny Mazure. Op 29 januari, de slotdag, schonk zij het museum een groot recent werk - een geste die door het museum bijzonder op prijs werd gesteld. Werk van haar hand ontbrak tot nu toe in de collectie.

Wethouder Hans van der Elst opende op 11 februari de tentoonstelling 'Architectuur - wonen in de wederopbouw, van flat tot villa'. Vele facetten van de naoorlogse wederopbouw, de periode tussen 1950 en 1970, kwamen aan bod. Fraaie foto's van flats, woonblokken, villa's en bungalows richtten de blik van de bezoekers op de architectonische details. De betrokken architecten - onder wie zeer beroemde als Rietveld - werden besproken en er waren gedetailleerde bouwtekeningen te zien, naast een maquette van een bungalow aan de Brouwerlaan. Een ingericht keukentje riep de sfeer op van de jaren uit het midden van de vorige eeuw. De tentoonstelling was tot en met 7 mei te bezoeken. Voor de kinderen was er een prijsvraag 'ontwerp je eigen droomhuis'.

Van 10 t/m 28 mei was het Chaos in het museum, met een expositie onder die titel van het Kunstgenootschap Vlietstreek. De kunstenaars wisten wel raad met dit thema, evenals de deelnemers aan de kinderprijsvraag.

In de zomer toonde het museum weer vele objecten uit de eigen collectie in de tentoonstelling 'Het verhaal van Voorschoten'. Dat verhaal gaat van de nieuwe steentijd tot en met de bouw van de nieuwe wijken in de laatste decennia.

Een miniversie van 'Het verhaal van Voorschoten' was in het voorjaar, de herfst en de winter te zien in de kleine zaal, gratis te bezoeken.

De Voorschotense Kunstkring was van 13 september tot en met 1 oktober weer te gast met een ledententoonstelling. Het boekje 'Als ik geen kat was' met haiku's van Edith de Gilde en collages van Fanny Mazure was aanleiding voor een workshop en een wedstrijd 'haiku schrijven'; voor de kinderen was er een wedstrijd collage maken.

Het Museum sloot het jaar af met de expositie 'Aap, noot, mies - op school in Voorschoten', over het onderwijs in het algemeen en over de Voorschotense scholen in het bijzonder. Een grote verzameling klassenfoto's, uitleg over de grote rol van de verzuiling, een overzicht van de reken- en leesmethoden door de eeuwen heen, een stamboom van Voorschotense scholen en allerlei attributen als griffels, leitjes en telramen gaven de bezoekers een veelzijdig beeld. Een klaslokaaltje uit de jaren '50 gaf het geheel een nostalgisch tintje. In deze sfeer was ook de workshop voor kinderen 'Duik in de schooltijd van je opa en oma'.

De etalage werd voor iedere tentoonstelling smaakvol ingericht, met als doel mensen nieuwsgierig te maken naar de lopende expositie.

Bezoekersaantallen

Voorschotense Kunstkring (Fanny Mazure)	351
Architectuur - wonen in de wederopbouw	591
Kunstgenootschap Vlietstreek (Chaos)	245
Het verhaal van Voorschoten	538
Voorschotense Kunstkring	242
Aap, noot, mies - op school in Voorschoten	345
Totaal	2312

De tentoonstelling 'Aap, noot, mies' liep nog door tot en met 11 februari 2024; in totaal zou deze expositie 614 bezoekers trekken.

Het bezoekerstotaal van 2023 was beduidend hoger dan dat van het jaar daarvoor (1680). Het lijkt erop dat men na de pandemie de weg naar het museum weer gevonden heeft.

Evenementen

Het streven was tijdens de lopende tentoonstelling minstens één lezing (of workshop) te organiseren die aansloot bij het onderwerp van de expositie.

16 februari: 'Parkeroute Prins Frederik', door Carla Scheffer en Janneke Tanja.

21 februari: 'Voorschoten archeologisch bezien', door Pierre van Grinsven.

4 maart: 'De Kunsthoornfabricage in Voorschoten (IKI)', door Marcel Anker.

27 maart: 'Buitenplaats Beresteyn, verleden en toekomst', door Jane Koopstra.

4 april: 'De wederopbouw in Voorschoten', door Hans Timmerman.

19 oktober: 'Voorstraat 28', door Marius van Leeuwen.

6 november: 'Buitenplaats en klooster Bijdorp', door zuster Baptiste Tuin.

14 november: 'Lager onderwijs in Voorschoten tussen 1580 en 1901' door Wim van den Eijkel.

28 november: Workshop 'Lesgeven in de 21^e eeuw', door Conny van der Krogt.

Een aantal lezingen (i.e. 16/2; 27/3; 6/11) werd georganiseerd in samenwerking met de Vrienden van Voorschoten (voorheen OGLV).

Overige activiteiten:

13 mei: Deelname (middels een archeoworkshop, 'kunst of kitsch' en fotopanelen) aan de Wijkcontactdag in 'De Boschbloem'.

2 juni: Cultuurproeverij voor nieuwe inwoners, i.s.m. de Cultuurfabriek.

3 en 4 juni: Expositie over en voor Moldavië.

27 oktober: Presentatie 'Voorschotense verhalen VI', door Jan Sloof in het Ambachtshuis.

Op Koningsdag (27 april), de Paardendagen (29 juli) en Het weekend van Voorschoten (9 september) stond er een kraam voor het pand met boeken en Voorschotense artikelen die in het museum te koop zijn. Op aanvraag werden er vier archeoworkshops voor kinderen gegeven. Vanaf 20 september was iedere woensdagmiddag 'Archeowoensdag' in het museum: archeologen determineren materiaal van kasteel Rouwkoop, dat in de jaren '90 is opgegraven.

Op 7 juni werd de jaarvergadering gehouden; na de pauze vertelden Reinier van 't Zelfde en Wim van den Eijkel, de samenstellers van de tentoonstelling 'Het verhaal van Voorschoten', over de nieuwe aanwinsten die op de expositie waren te zien.

Artikelen in de lokale en regionale bladen besteedden aandacht aan de tentoonstellingen en evenementen. Ook werden er interviews gegeven voor Radio West en Sleutelstad.

Vrijwilligers, Bestuur, Raad van Advies

Bestuurslid facilitair John Zonneveld moest helaas om gezondheidsredenen terugtreden. Na enige tijd werd een vervanger gevonden in Edu van den Berg.

Op 15 december was er een wijnproeverij voor alle medewerkers. Eind 2023 waren er 75 vrijwilligers actief voor het museum.

De Raad van Advies kwam tweemaal bijeen. De leden adviseerden het bestuur onder meer over het verbeteren van de financiële situatie en de inrichting van de entreeruimte. Het bestuur vergaderde vijf keer.

Collectiebeheer

In 2023 heeft het museum weer diverse bijzondere objecten aan de collectie kunnen toevoegen. Tot de aankopen behoort een aquarel van Arend Jan van Driesten met een voorstelling van Korenmolen De Oranjeboom. Voorts een schilderij van Willem Pasman uit 1932 met een voorstelling van huizen op de hoek van de Molenlaan en de Treubstraat.

Van de gemeente Voorschoten kreeg het museum een tweetal objecten in langdurige bruikleen, te weten een schilderij van Gerritsma uit 1947 met een voorstelling van de Paardenmarkt en een uithangbord van Koffiehuis het Metalen Kruis, afkomstig van de gevel van het pand Voorstraat 44.

Op de slotdag van haar jubileumexpositie schonk kunstenaar Fanny Mazure het museum een groot kleurrijk werk, zoals hierboven vermeld. De heer Anker uit Duiven schonk diverse objecten vervaardigd door de Internationale Kunsthoorn Industrie te Voorschoten (IKI) en een album met foto's van het fabricageproces. De familie Hopman-Rock schonk een ijzeren kanonskogel gevonden op de Hooghkamer. De kogel heeft wellicht een relatie met de bij die locatie gelegen schans Jaep Claesz, een van de schansen die de Spanjaarden tijdens de Tachtigjarige Oorlog in gebruik hadden om de stad Leiden te omsingelen. Kees Nell schonk het familiearchief met de administratie van de boerderij De Lindehoeve en een paardentuig, gebruikt bij een arrenslee. Tenslotte verkreeg het museum een bronzen plaquette, afkomstig van de gevel van het gezondheidscentrum aan de Wijngaardenlaan.

Financiën

Financiële resultaten: de cijfers

Museum Voorschoten						
Resultatenrekening 2023						
	2023	2022			2023	2022
Uitgaven				Inkomsten		
Huisvesting	31.766	23.948		Donaties	19.641	19.813
Kosten kernactiviteiten	5.913	4.435		Projectdonaties	7.500	900
Publiciteit	430	413		Opbrengst kunstexposities	2.441	
Kantoorkosten	4.323	2.683		Bijdrage gemeente	5.000	5.000
Personeelskosten	1.274	4.142		VVV Voorschoten	10.000	10.000
Overige lasten	245	317		Noodsteun i.v.m. corona	0	450
				Opbrengsten kernactiviteiten	4.969	2.706
Reserveringen	7.500	3.000		Commerciële activiteiten	3.521	2.003
				Overige baten	687	102
Resultaat	2.308	2.036				
Totaal	53.759	40.974		Totaal	53.759	40.974

Toelichting op enkele posten van de resultatenrekening:

Uitgaven

. Huisvesting

In 2022 was i.v.m. de corona-epidemie de huur verlaagd; deze verlaging is per 1 januari 2023 beëindigd. Per 1 juli 2023 is een reguliere huurverhoging doorgevoerd. Daarnaast zijn de kosten voor gas en elektra gestegen en was een grote reparatie van de Cv-ketel noodzakelijk.

Er zijn zonnepanelen geplaatst waarvan de kosten voor een groot deel gedekt werden door een particuliere donatie en een donatie van het Rabo Impactfonds.

. Kosten kernactiviteiten

Zowel de Voorschotense Kunstkring (VKK) als het Kunstgenootschap Vlietstreek (KGV) hebben in het museum geëxposeerd. Een aantal van de kunstwerken zijn verkocht, waarbij zoals overeengekomen een percentage van de opbrengst naar het museum ging. In tegenstelling tot 2022 zijn de inkomsten van de kunstexposities nu apart opgenomen onder de inkomsten, wat verklaart dat de kosten per saldo aan de uitgavenkant nu hoger uitvallen.

. Kantoorkosten

Er zijn twee laptops aangeschaft voor de collectiebeheergroep ter vervanging van twee zeer oude exemplaren. Daarnaast zijn de kosten van het betalingsverkeer van met name de banken behoorlijk gestegen.

. Personeelskosten

Voor onze vrijwilligers is een eindejaarsborrel georganiseerd met daarbij een wijnproeverij gegeven door de Voorschotense wijngaard 'Chateau Deux filles'. Dit is goedkoper uitgevallen dan de barbecue van vorig jaar.

. Reserveringen

De € 7500,- betreft de donatie die we van het Rabo Impactfonds hebben ontvangen als bijdrage in de kosten van de zonnepanelen. Dit bedrag is eerst naar de voorziening 'projectdonaties' gegaan als reservering.

Inkomsten

. Projectdonaties

Dit betreft de donatie van het Rabo Impactfonds voor de zonnepanelen.

. Opbrengst kunstexposities

Vorig jaar was deze opbrengst verrekend met de uitgaven van onze kernactiviteiten. Voor de duidelijkheid is deze nu apart vermeld onder de inkomsten.

. Opbrengst kernactiviteiten

Sinds halverwege het jaar geeft de museumkaart gratis toegang tot ons museum. Dit heeft meer bezoekers opgeleverd.

Daarnaast zijn er weer een aantal lezingen gehouden in het museum waar veel belangstelling voor was.

. Opbrengst commerciële activiteiten

De opbrengst is gestegen door een grotere omzet van het museumwinkeltje en meer verhuur van zalen met catering.

Het uiteindelijke resultaat is dat het jaar met een positief saldo afgesloten kon worden.

Museum Voorschoten

Balans per 31-12-2023

<i>Activa</i>	31-12-2023	31-12-2022	<i>Passiva</i>	31-12-2023	31-12-2022
Kas	102	104	Algemene reserve	45.961	37.926
Bank- en spaarrekening	81.082	79.528	Verrekening BTW	2026	718
Waarborg huurpand	4.539	4.539	Crediteuren	1248	318
Vooruitbetaalde kosten	2.042	1.532	Vooruit ontvangen vriendenbijdrage	270	935
Debiteuren	1114	195	Voorziening Collectiebeheer	17.277	17.277
			Voorziening projecten	6.170	7.070
			Voorziening subsidieval	0	1.000
			Voorziening huisvesting en inventaris	11.619	11.619
			Voorziening nieuwe software collectiebeheer	2.000	2.000
			Voorziening donaties	0	5.000
Resultaat			Resultaat	2.308	2.035
Totaal	88.879	85.898	Totaal	88.879	85.898

Toelichting op enkele posten van de balans:

Activa:

. Vooruitbetaalde kosten

Dit betreft de huur van januari 2024 en het abonnement voor het alarmsysteem voor 2024.

. Debiteuren

Hier gaat het om de verkopen van de winkel in december, de verrekening van de bezoekers met een museumkaart in de maand december en de nog te ontvangen rente van de bank over 2023. Deze gelden ontvangen wij in januari 2024.

Passiva:

. Algemene reserve

Om het aantal voorzieningen enigszins te beperken zijn er twee voorzieningen opgeheven en zijn de bedragen overgebracht naar de Algemene reserve. Het betreft de voorzieningen 'Subsidieval' en 'Donaties'. Het positieve resultaat van 2023 zal ook aan de Algemene reserve worden toegevoegd.

. Crediteuren

Dit betreft enige bedragen die betrekking hebben op kosten gemaakt in 2023, maar die pas begin 2024 worden betaald. Bijvoorbeeld de bankkosten van december 2023 en een aantal declaraties die nog in januari 2023 zijn ingediend.

Voorschoten, 30 april 2024

Het bestuur:

Hans Rasch, voorzitter

Jan Koster, secretaris

Erik Hennevanger, penningmeester

Reinier van 't Zelfde, collectiebeheer

Edu van den Berg, facilitair